

מאכל ומשתה לפדד העליון, ומה הוא מקריב? חלבו ודמו ורצונו. אותו כבד נוטל הכל ברצון. פיון שהכל הוא אליו, נוטל ומקריב הכל לפני הלב, שהוא גדול ושולט עליו. פיון שהלב נוטל ומתחזק הרצון, מקריב הכל למח, שהוא שליט עליון על כל הגוף. אחר כך חוזר הכבד ומחלק חלקים לכל אותם מקורות ואיברים שלמטה.

בזמן אחר, כאשר (כל) המח נוטל הכל בפתחלה, ואחר כך נותן ללב, והלב נותן לכבד, והכבד נותן לכל המקורות והאיברים שלמטה, ואחר כך פשוט ללחך מזון לעולם הזה, בראשונה נותן ללב, שהוא המלך שבארץ, ושלחן המלך מתעורר בראשונה מפל שאר בני העולם. אשריו מי שהיה בחשבון של שלחן המלך, שהרי ידוע הוא להיטיב לו באותו טוב שלמעלה. (ומשום כך) וזהו טוב ואמת שעשה דוד לבני ברזלי, שכתוב והיו באכלי שלחןך. ואם תאמר שבשלחן המלך אוכל אדם אחר פרט לו - לא! אלא המלך אוכל בראשונה, ואחר כך כל העם. ואותם שאוכלים עם המלך בשעה שהוא אוכל - אותם שחביבים עליו מכלם, והם גמלים משלחן המלך.

ואם תאמר, הרי כתוב (שמואל ב ט) על שלחן המלך תמיד הוא אכל - משום שכל מזונו לא עושה חשבון אחר, אלא על שלחן המלך, שמשם היה בא מזונו ומאכלו. וזהו על שלחן המלך תמיד הוא אכל. בא רבי חייא ונשקו על ראשו. אמר לו, תינוק אתה, וחכמה עליונה שורה

ומשתה לגבי כבדא עלאה, ומאי איהו מקרב. חלפיה ודמיה ורעותיה. ההוא כבדא נטיל כלא ברעותא. פיון דכלא איהו לגביה, נטיל ומקרב כלא לקמי לבא, דאיהו רב ושליט עליה. פיון דלבא נטיל ואתתקף ברעוא, מקרב כלא לגבי מוחא, דאיהו שליטא עלאה על כל גופא, לבתר אהדר כבדא ומפלג חולקין לכל אינון מקורין ושויפין דלתתא.

בזמנא אחרא, פד (ד"א בלא) מוחא נטיל בקדמיתא, ולבתר יהיב ללבא, ולבא יהיב לכבדא, וכבדא יהיב לכלהו מקורין ושויפין דלתתא, ולבתר פד בעי לפלגא מזונא להאי עלמא, ברישא יהיב ללבא, דאיהו מלפא די בארעא. ופתורא דמלפא, אתער בקדמיתא מפל שאר בני עלמא.

זבאה איהו, מאן דהוי בחושבנא דפתורא דמלפא, דהא אשתמודעא לאוטבא ליה בכהוא טיבו דלעילא. (ובגני כך) ודא איהו טיבו וקשוט, דעבד דוד לבני ברזילי, דכתיב והיו באכלי שלחןך. ואי תימא דבשלחנא דמלפא, אכיל פר נש אחרא בר מניה. לא. אלא מלפא אכיל ברישא, ובתר כל עמא. ואינון דאכלי עם מלפא, בשעתא דאיהו אכיל אינון דחביבין עליה מפלהו, ואינון אתמנון משלחנא דמלפא.

ואי תימא, הא כתיב, (שמואל ב ט) על שלחן המלך תמיד הוא אוכל. בגין דכל מזונא דיליה, לא עביד חשבנא אחרא, אלא על שלחן המלך, דמתמן הוה אתי מזונא ומיכלא דיליה. ודא איהו על שלחן המלך תמיד הוא אוכל. אתא רבי חייא, ונשקיה על רישיה,

אמר ליה רביא אנת, וחכמתא עלאה שריא בלבך. אדהכי, חמו ליה לרבי

לשנה אחת:
יא שבט

תרומה - קנ"ג ע"א

ג' שנים-ש"ב:
קמא ל תשנן

בלבד. בינתיים ראו את רבי חזקיה שיהיה בא. אמר לו רבי חייא, ודאי בחברות זו הקדוש ברוך הוא יתחבר עלינו, שהרי דברים חדושי תורה יתחדשו כאן.

ישבו לאכל. אמרו, כל אחד ואחד יאמר דברי תורה בסעודה הזו. אמר רבי ייסא, סעודת עראי היא, ולכן נקראת סעודה. ולא עוד, אלא שזו נקראת סעודה שנהנה ממנה הקדוש ברוך הוא. ועל זה פתוב, זה השלחן אשר לפני ה', שהרי דברי תורה יקיפו את המקום הזה.

פתח רבי חייא ואמר, (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך וגו'. וכי עד שלא אוכל אדם לשבעה ותתמלא כרסו לא יברך את הקדוש ברוך הוא! (אם כן) במה נבאר ואכלת ושבעת, ואחר כך וברכת? אלא אפלו לא יאכל אדם אלא פזית, ורצונו עליו, וישים את אותו המאכל עקר מאכלו - נקרא שבעה, שפתוב (תהלים קמח) פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון. לא כתוב לכל חי אכילה, אלא רצון. אותו רצון ששם על אותו מאכל נקרא שבעה, ואפלו שאין לפני האדם אלא אותו מעט בכזית ולא יותר, הרי רצון השבע שם עליו. ומשום כך ומשביע לכל חי רצון. כתוב רצון, ולא אכילה. ועל זה וברכת ודאי, ומתחייב האדם לברך את הקדוש ברוך הוא כדי לתת שמחה למעלה.

פתח רבי חזקיה בפסוק הזה אחריו ואמר, ואכלת ושבעת. מפאן שלשפור מתר לברך ברכת המזון, מה שאין בן בתפלה. שתפלה לא כך, שהרי תפלה מעלה היא בלי אכילה, מה הטעם? משום שתפלה עולה למעלה למעלה, מקום שאין בו

חזקיה דהיה אתי. אמר ליה רבי חייא, ודאי בחברותא דא, קדשא בריך הוא יתחבר עלנא, דהא מלין חדותין דאורייתא יתחדתון הכא.

יתבו למיכל. אמרו, כל חד וחד לימא מלי דאורייתא בהאי סעודתא, אמר רבי ייסא, סעודת עראי איהי, ועם כל דא סעודה אקרי. ולא עוד, אלא דהאי אקרי סעודתא דקודשא בריך הוא אתהגי מינה. ועל דא פתיב, (יחזקאל מא) זה השלחן אשר לפני יי', דהא מלין דאורייתא יסחרון להאי אתר.

פתח רבי חייא ואמר, (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת את יי' אלהיך וגו'. וכי עד לא אכיל בר נש לשבעא, ויתמלי כריסיה, לא יברך ליה לקודשא בריך הוא, (ד"א ל"ג אי הכי) (דף קנ"ג ע"ב) במאי נוקים ואכלת ושבעת, ובתר וברכת. אלא אפילו לא ייכול בר נש אלא כזית, ורעותיה איהו עליה, וישוי ליה לההוא מיכלא עקרא דמיכליה, שבעא אקרי. דכתוב, (תהלים קמח) פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון. לכל חי אכילה לא כתיב, אלא רצון. ההוא רעותא דשוי על ההוא מיכלא, שבעא אקרי, ואפילו דלית קמיה דבר נש אלא ההוא זעיר בכזית, ולא יתיר הא רעותא דשבעא שוי עליה. ובגין כך, ומשביע לכל חי רצון, רצון פתיב, ולא אכילה. ועל דא וברכת ודאי, ואתחייב בר נש לברכא ליה לקודשא בריך הוא, בגין למיהב חדוה לעילא.

פתח רבי חזקיה, בהאי קרא אבתריה ואמר, ואכלת ושבעת. מהכא, דשפור שרי ליה לברכא ברכתא דמזונא, מה דלית הכי בצלותא. דצלותא לאו הכי, דהא צלותא מעליא בלא אכילה איהי, מאי טעמא, בגין דצלותא סלקא לעילא לעילא, אתר דלית ביה

לא אכילה ולא שתיה. ועל דא תנינן, עלמא דאתי לית ביה אכילה ושתיה וכו'.

אבר שאר דרגין דלתתא אית בברכת מזונא, אשתכח גוונא אחרא ומעליא, ההוא ברכתא דאשתכח בשבעא. בגין דברכת מזונא, איהי באתר דאית ביה אכילה ושתיה, ומניה נפיק מזונא ושבעא לתתא, ועל דא אצטריך לאחזאה קמיה שבעא וחדוה. (ובגין כך האי איהו אתר דאית ביה אכילה ושתיה ומניה נפיק מזונא לתתא ואצטריך לאחזאה קמיה שבעא וחדוה) באתר דצלוחתא, לאו הכי, דהא סלקא יתיר לעילא ועל דא, שפור לא יצלי צלותא.

בברכת מזונא, שפור שרי ליה לברכא ברכת מזונא. משמע מהאי קרא, דכתיב ואכלת ושבעת וברכת. ואכלת: זו אכילה. ושבעת: זו שתיה דהא שבעא, בחמרא איהי רוי. חמרא שבעא ודאי, ודא איהו שפור. דכתיב וברכת את דייקא, דמשמע דברכת מזונא אצטריך חדוה ושבעא. על הארץ הטובה. מאי טובה. שבעא. כמה דאת אמר, (ירמיה מד) ונשבע לחם ונהיה טובים בגין כך אצטריך חדוה ושבעא.

פתח רבי ייסא ואמר (שמות כה) ועשית שלחן עצי שטים וגו', שלחן דא איהו קיימא לגו במשפנא. וברכתא דלעילא שריא עליה, ומניה נפיק מזונא לכל עלמא. ושלחן דא לא אצטריך למהוי בריקניא, אפילו רגעא חדא, אלא למהוי עליה מזונא, דהא ברכתא לא אשתכח על אתר ריקניא. ובגין כך אצטריך למהוי עליה נהמא תדיר, דלהוי תדיר ברכתא עלאה משתפחא ביה, ומגוה הוא שלחן, נפקי ברפאן ומזוני לכל שאר פתורי דעלמא, דאתברכאן בגיניה.

לא אכילה ולא שתיה. ועל זה שנינו, העולם הבא אין בו אכילה ושתיה וכו'.

אבר שאר הדרגות שלמטה יש. בברכת המזון נמצא גון אחר ומעלה, אותה ברכה שנמצאת בשבע. משום שברכת המזון היא במקום שיש בו אכילה ושתיה, וממנו יוצאת מזון ושבע למטה, ועל זה צריך להראות לפניו שבע ושמחה. (ומשום כך יהו מקום שיש בו אכילה ושתיה, וממנו יוצא מזון למטה. וצריך להראות לפניו שבע ושמה) במקום של תפלה לא כף, שהרי עולה יותר למעלה למעלה, ועל זה שכור לא יתפלל תפלה.

בברכת המזון, שפור מתר לו לברך ברכת המזון. משמע מהפסוק הזה, שכתוב ואכלת ושבעת וברכת. ואכלת - זו אכילה. ושבעת - זו שתיה, שהרי שבע בגין מתרוה. יין שבע ודאי, וזהו שפור, שכתוב וברכת את דוקא, שמשמע שברכת המזון צריך שמחה ושבע. על הארץ הטובה. מה זה טובה? שבע, כמו שנאמר (ירמיה מד) ונשבע לחם ונהיה טובים. משום כך צריך שמחה ושבע.

פתח רבי ייסא ואמר, ועשית שלחן עצי שטים וגו'. השלחן הזה הוא עומד לתוף המשפן, והברכה שלמעלה שורה עליו, וממנו יוצא מזון לכל העולם. ושלחן זה לא צריך להיות בריקנות אפלו רגע אחד, אלא שיהיה עליו מזון, שהרי הברכה לא נמצאת במקום ריק. ולכן צריך להיות עליו תמיד לחם, שתהיה תמיד ברכה עליונה נמצאת בו, ומתוף אותו שלחן יוצאות ברכות ומזונות לכל שאר שלחנות העולם, שמתברכים בגללו.

שִׁלְחָן דְּכָל בַּר נֶשׂ אֶצְטְרִיף לְמַהוּי הַכִּי קָמִיה, בְּשַׁעֲתָא דְקָא מְבַרַךְ לִיה לְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, בְּגִין דְתִשְׁרִי עָלֵיהּ בְּרַכְתָּא מְלַעֲיָלָא, וְלֹא יִתְחַזֵּי בְרִיקְנֵיָא, דְהָא בְרַפְאֵן דְלַעֲיָלָא לֹא שְׂרִינְן בְּאַתְרֵי רִיקְנֵיָא, דְכַתִּיב, (מלכים ב ד) הַגִּידִי לִי מָה יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת, וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. שִׁלְחָן דְלֹא אֲתַמַּר עָלֵיהּ מְלִי דְאוּרִייתָא, (בס"א אינו, ולא בְרִיף עַל תְּהוּמָא מְזוּנָא לְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא) עָלֵיהּ כְּתִיב, (ישעיה כח) פִּי כָל שְׁלַחְנוֹת מְלָאוּ קִיא צוּאָה בְּלִי מְקוּם. וְאַסִּיר לְבָרְכָא עַל הַהוּא שִׁלְחָן.

מָאי טַעמָא. בְּגִין דְאִית שִׁלְחָן, וְאִית שִׁלְחָן. שִׁלְחָן אִיהוּ דְקָא מְסַדְרָא קָמִיה דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא לְעֵיָלָא, וְאִיהוּ קִימָא תְדִיר לְסַדְרָא בֵּיה פְתַגְמֵי אוּרִייתָא, וְלֹא כְלָלָא בֵּיה אֲתוּוֹן דְמְלִי דְאוּרִייתָא, (בס"א אינו, דָּא הוּא בְרַכְתָּא דְמְזוּנָא, דְאִית פְּסוּקֵי וּמְלֵי דְאוּרִיתָא וְאִינוּן אֲתוּוֹן דְמְלֵי אוּרִייתָא אֲתַכְלִילֵן בֵּיה כְּהוּא שִׁלְחָן) וְאִיהוּ לְקִיט לֹוֹן לְגַבִּיָּה, וְכָלִיל כְּלֵהוּ בְּגוּיָה, וּבְהוּ אֲשַׁתְּלִים, וְחַדִּי, וְאִית לִיה חֲדוּדָה. וְעַל שִׁלְחָן דָּא כְּתִיב, (יחזקאל מא) זֶה הַשִּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ, לִפְנֵי יְיָ, וְלֹא מִלִּפְנֵי יְיָ. שִׁלְחָן אֲחֵרָא אִית, דְלֹא אִית בֵּיה חוּלְקָא דְאוּרִייתָא, וְלִית לִיה חוּלְקָא בְּקִדּוּשָׁה דְאוּרִייתָא, וְהַהוּא שִׁלְחָן אֲקָרִי קִיא צוּאָה, וְדָא אִיהוּ בְּלִי (ד' קנ"ג ד' ע"א) מְקוּם, דְלִית לִיה חוּלְקָא בְּסַטְרָא דְקִדּוּשָׁה כְּלוּם.

בְּגִין כֵּן, שִׁלְחָן דְלֹא אֲתַמַּר עָלֵיהּ מְלִי דְאוּרִייתָא, אִיהוּ שִׁלְחָן דְקִיא צוּאָה. אִיהוּ שִׁלְחָן דְטַעוּא אֲחֵרָא. לִית בְּהוּא שִׁלְחָן חוּלְקָא בְרָזָא דְאַלְהָא עֲלָאָה. שִׁלְחָן דְמְלִי אוּרִייתָא אֲתַמַּר עָלֵיהּ, קִדְשָׁא בְרִיף הוּא נְטִיל הַהוּא שִׁלְחָן, וְשׂוּי לִיה לְחוּלְקִיָּה. וְלֹא עוּד, אֲלֹא סוּרֵי"א רַב מְמַנָּא, נְטִיל כָּל אִינוּן מְלִין, וְשׂוּי דִיוּקְנָא דְהַהוּא שִׁלְחָן קָמִי קִדְשָׁא בְרִיף

הַשִּׁלְחָן שֶׁל כָּל אָדָם צָרִיף לְהִיּוֹת כֵּן לִפְנֵי בִשְׁעָה שְׁמִבְרַךְ אֶת הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדֵי שְׁתַּשְׁרֶה עָלָיו בְּרַכָּה מְלַמְעָלָה, וְלֹא יִרְאֶה בְרִיקְנוּת, שְׁהֲרִי הַבְּרֻכּוֹת שְׁלַמְעָלָה לֹא שׁוֹרוֹת בְּמִקּוּם רִיק, שְׁכַתוּב (מלכים ב ד) הַגִּידִי לִי מָה יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת, וְהֲרִי פְרִשׁוּהוּ הַחֲבַרְיִים. שִׁלְחָן שֶׁלֹּא נֶאֱמַר עָלָיו דְבַרֵי תוֹרָה (ולא בְרַךְ עַל אוֹתוֹ מְזוּן לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא), עָלָיו כְּתוּב (ישעיה כח) פִּי כָל שְׁלַחְנוֹת מְלָאוּ קִיא צוּאָה בְּלִי מְקוּם. וְאַסִּיר לְבָרְכָא עַל אוֹתוֹ שִׁלְחָן.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ שִׁלְחָן וְיֵשׁ שִׁלְחָן. שִׁלְחָן שֶׁהוּא מְסַדֵּר לִפְנֵי הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה וְעוֹמֵד תָּמִיד לְסַדֵּר בּוֹ דְבַרֵי תוֹרָה וְלְהַכְלִיל בּוֹ אוֹתוֹת שֶׁל דְבַרֵי תוֹרָה, (וְהוּא בְרַכְתָּ הַמְזוּן. שֶׁיֵּשׁ פְּסוּקִים וְדְבַרֵי תוֹרָה וְאוֹתוֹן אוֹתוֹת שֶׁל דְבַרֵי תוֹרָה נִכְלָלִים בּוֹ בְּאוֹתוֹ שִׁלְחָן) וְהוּא לּוֹקֵט אוֹתָם אֵלָיו וְכוֹלֵל אֶת כָּלָם לְתוֹכּוֹ, וּבִקְדָם מְשַׁתְּלֵם וְשִׁמַּח וְיֵשׁ לוֹ שְׂמֵחָה. וְעַל שִׁלְחָן זֶה כְּתוּב (יחזקאל מא) זֶה הַשִּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה', וְלֹא מִלִּפְנֵי ה'. יֵשׁ שִׁלְחָן אֲחֵר שְׂאִין בּוֹ חֵלֶק שֶׁל תוֹרָה, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּקִדְשֵׁי הַתוֹרָה. וְאוֹתוֹ שִׁלְחָן נִקְרָא קִיא צוּאָה, וְזֶהוּ בְּלִי מְקוּם, שְׂאִין לוֹ חֵלֶק בְּצַד הַקִּדְשָׁה כְּלוּם.

מִשּׁוּם כֵּן, שִׁלְחָן שֶׁלֹּא נֶאֱמַר עָלָיו דְבַרֵי תוֹרָה הוּא שִׁלְחָן שֶׁל קִיא צוּאָה, הוּא שִׁלְחָן שֶׁל אֵלִיל אֲחֵר. אִין בְּאוֹתוֹ שִׁלְחָן חֵלֶק בְּסוּד הַאֲלוֹהִים הַעֲלִיּוֹן. שִׁלְחָן שֶׁדְבַרֵי תוֹרָה נֶאֱמָרִים עָלָיו, הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹטֵל אוֹתוֹ שִׁלְחָן וְשֵׁם אוֹתוֹ לְחֻלְקוֹ. וְלֹא עוּד, אֲלֹא סוּרֵי"א, הַמְמַנֶּה הַגָּדוֹל, נוֹטֵל כָּל הַדְּבַרִים הַלְלוֹי, וְשֵׁם דִּיוּקְן אוֹתוֹ הַשִּׁלְחָן לִפְנֵי הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכָל אוֹתָם דְבַרֵי הַתוֹרָה שֶׁנֶּאֱמָרוּ עָלָיו

הוא. וְכַל אֵינוֹן מְלִין דְּאוֹרֵייתָא דְּאַתְמָרוּ עֲלֵיהּ, סִלְקִין עַל הַהוּא פְּתוּרָא, וְאַתְעֵטֵר (פ"א וְאַתְעֵטֵר) קָמִי מְלַפָּא קְדִישָׁא. מִשְׁמַע דְּכְתִיב זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנֵי יְיָ דְּאַתְעֵטֵר (פ"א דְּאַתְעֵטֵר) קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא. שְׁלַחַן דְּבַר נֶשׁ, קִימָא לְדַפְּאָה לִיּה לְבַר נֶשׁ, מְכַל חוּבוּי. זַפְּאָה אִיהוּ, מָאן דְּאֵלִין תְּרִין קִימִין עַל פְּתוּרִיהּ. מְלִי דְּאוֹרֵייתָא. וְחוּלְקָא לְמַסְפְּנִין, מֵהַהוּא שְׁלַחַן. כַּד סִלְקִין הַהוּא פְּתוּרָא מְקַמִּיהּ דְּבַר נֶשׁ, תְּרִין מְלַאכִין קְדִישִׁין אֲזַדְמָנָן תַּפְּן, חַד מִימִינָא, וְחַד מִשְׁמַאלָא. חַד אָמַר דָּא אִיהוּ שְׁלַחַן דְּמְלַפָּא קְדִישָׁא, דְּפִלְגְנָא קָא מְסַדֵּר קְמִיהּ, מְסַדֵּר יְהֵא תְדִיר פְּתוּרָא דָּא, בְּבִרְפָּאן עֲלֵאִין, וּמִשְׁחָא וּרְבוּ עֲלָאָה, קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא יִשְׂרֵי עֲלוּי. וְחַד אָמַר, דָּא אִיהוּ שְׁלַחַן דְּמְלַפָּא קְדִישָׁא, דְּפִלְגְנָא קָא מְסַדֵּר קְמִיהּ, דָּא פְּתוּרָא דִּי עֲלָאִי וְתַתְּאִי יְבָרְכוּן לִיּה, מְסַדֵּר יְהֵא הַאי פְּתוּרָא קָמִי עֲתִיק יוֹמִין, בְּהַאי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאַתִּי.

רְבִי אַבְא, כַּד הָוָה סִלְקִין פְּתוּרָא מְקַמִּיהּ, הָוָה חֲפִי לִיּה, וְהָוָה אָמַר סְלִיקוּ הַאי פְּתוּרָא בְּצַנִּיעוּ, דְּלָא יְהֵא בְּכִסּוּפָא קָמִי שְׁלוּחֵי מְלַפָּא. שְׁלַחַן דְּבַר נֶשׁ זָכִי לִיּה לְעֲלָמָא דְּאַתִּי, וְזָכִי לִיּה לְמִזּוּנָא דְּהַאי עֲלָמָא, וְזָכִי לִיּה לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לְטַב קָמִי עֲתִיק יוֹמִין, וְזָכִי לִיּה לְאַתּוּסְפָּא חִילָא וּרְבוּ בְּאַתֵּר דְּאַצְטְרִיף. זַפְּאָה אִיהוּ חוּלְקִיהּ דְּהַהוּא בַּר נֶשׁ, בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְּאַתִּי.

רְבִי יַעֲקֹב אָמַר, פְּתִיב (שמואל א' י') וַיְהִי כָּל יוֹדְעוּ מֵאַתְמוּל שְׁלִשָׁם וְגו', הַגָּם שְׁאוּל שְׁאוּל בְּנִבְיָאִים. וְכִי שְׁאוּל בְּחִיר ה' מִקִּדְּם לְכֹן הָיָה, שְׁכַתוּב הִרְאִיתֶם אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ ה'. לֹא כְּתוּב אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ, אֲלָא אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ, מִקִּדְּם לְכֹן. וּבִשְׁעָה

עוֹלִים עַל אוֹתוֹ שְׁלַחַן, וּמִתְעֵטֵר (שמואל ב' י') לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ. מִשְׁמַע שְׁכַתוּב זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לְפָנֵי ה', שְׁמִתְעֵטֵר (שמואל ב' י') לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא. שְׁלַחַנוּ שֶׁל אָדָם עוֹמֵד לְטַהֵר אֶת הָאָדָם מִכָּל חֲטָאִיו. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁאַלָה הַשָּׁנִים עוֹמְדִים עַל שְׁלַחַנוּ - דְּבַרִּי תוֹרָה, וְחֵלֶק לְעַנְיִים. מֵאוֹתוֹ שְׁלַחַן.

בְּשִׁמְעֵרִים אוֹתוֹ שְׁלַחַן מְלַפְנֵי אוֹתוֹ אָדָם, שְׁנֵי מְלַאכִים קְדוּשִׁים מְזַדְמָנִים לְשָׁם, אֶחָד מִימִין וְאֶחָד מִשְׁמַאל. אֶחָד אוֹמֵר: זֶהוּ שְׁלַחַן שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ שְׁפִלוּנֵי מְסַדֵּר לְפָנָיו, מְסַדֵּר יְהֵיה תְּמִיד הַשְּׁלַחַן הַזֶּה בְּבִרְכוּת עֲלִיוּנוֹת, וְשִׁמְן וּמִשְׁחָה עֲלִיוּנָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּף הוּא יִשְׂרָה עֲלוּי. וְאֶחָד אוֹמֵר: זֶהוּ הַשְּׁלַחַן שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ שְׁפִלוּנֵי מְסַדֵּר לְפָנָיו, זֶה שְׁלַחַן שְׁעֲלִיוּנִים וְתַחֲתוּנִים יְכַרְכוּ אוֹתוֹ, מְסַדֵּר יְהֵיה שְׁלַחַן זֶה לְפָנֵי עֲתִיק הַיָּמִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. רְבִי אַבְא, כְּשֶׁהָיוּ מַעֲלִים אֶת הַשְּׁלַחַן מִלְּפָנָיו, הָיָה מְכַסֶּה אוֹתוֹ וְהָיָה אוֹמֵר: סִלְקוּ שְׁלַחַן זֶה בְּצַנִּיעוּת, שְׁלֹא יְהֵיה בְּבוֹשָׁה לְפָנֵי שְׁלוּחֵי הַמֶּלֶךְ. הַשְּׁלַחַן שְׁאָדָם זוֹכֶה לוֹ לְעוֹלָם הַבָּא, וְזוֹכֶה לוֹ לְמִזּוּן שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִזְכָּה אוֹתוֹ לְהוֹדֵעַ לְטוֹב לְפָנֵי עֲתִיק הַיָּמִים, וּמִזְכָּה אוֹתוֹ לְהַתּוֹסֵף כַּח וּגְדֵל בְּמִקּוֹם שְׁצִרְיָף. אֲשֶׁרִי חֵלְקוּ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

רְבִי יַעֲקֹב אָמַר, כְּתוּב (שמואל א' י') וַיְהִי כָּל יוֹדְעוּ מֵאַתְמוּל שְׁלִשָׁם וְגו', הַגָּם שְׁאוּל בְּנִבְיָאִים. וְכִי שְׁאוּל בְּחִיר ה' מִקִּדְּם לְכֹן הָיָה, שְׁכַתוּב הִרְאִיתֶם אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ ה'. לֹא כְּתוּב אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ, אֲלָא אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ, מִקִּדְּם לְכֹן. וּבִשְׁעָה

בו מְקַדְמַת דְּנָא. וּבִשְׁעֵתָא דְּאִתָּא וְעָאֵל בֵּין נְבִיאֵי וְאִתְנַבֵּי בִּינֵייהוּ, אֲמַאי תּוּוּהוּ.

אֲרָא, כּד קִדְשָׁא כְּרִיף הוּא אֲתִרְעֵי בֵיה, לֹא אֲתִרְעֵי בֵיה אֲלֵא לְמַלְכוּ, אֲבָל לְנְבוּאָה לֹא. דְּהָא תְרִין אֲלִין, לֹא אֲתַמְסְרוּ כְּחֻדָּא כְּבַר נֶשׁ בְּעֵלְמָא, כּד מִמְשָׁה מְהִימְנָא עֲלָאָה, דְּזִכָּה לְנְבוּאָה וּמַלְכוּ כְּחֻדָּא, וְלֹא אֲתִייהִיב לְבַר נֶשׁ אַחֲרָא תְרוּוֹייהוּ כְּחֻדָּא.

וְאִי תִימָא, הָא שְׂמוּאֵל דְּזִכָּה לְתְרוּוֹייהוּ, לְנְבוּאָה וּמַלְכוּ. לֹאוּ הִכִּי. לְנְבוּאָה זָכָה, דְּכִתִּיב, (שְׂמוּאֵל א ג) וַיִּדַע כָּל יִשְׂרָאֵל מִדֶּן וְעַד בְּאֵר שֶׁבַע פִּי נְאֻמָּן שְׂמוּאֵל לְנְבִיא. לְנְבִיא וְלֹא לְמַלְךְ. נְבִיא וְדִיין הָוָה, דְּאִי מְלַךְ הָוָה, לֹא שְׂאֵלוּ יִשְׂרָאֵל מְלַךְ. אֲבָל אִיהוּ לֹא הָוָה אֲלֵא נְבִיאָה מְהִימְנָא, וְהָוָה דְּאִין דִּינְהוּן דִּישְׂרָאֵל, דְּכִתִּיב, (שְׂמוּאֵל א ז) וְשִׁפְט אֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא כִּד הָוָה שְׂאוּל בְּנְבוּאָה, תּוּוּהוּ עָלֵיהּ.

וְאִי תִימָא, אֲמַאי שְׂרָא עָלֵיהּ נְבוּאָה, הוּאִיל וְזָכָה לְמַלְכוּ. אֲלֵא תְרוּוֹייהוּ לֹא זָכָה בְּהוּ

כְּחֻדָּא. (וּבְגִין נ"א דְּנְבוּאָה) דְּמַלְכוּ וְהִכִּי לִיחַ קִדְשָׁא כְּרִיף הוּא וְאִוְרֵי לִיחַ עֲלֵה עַד לֹא הוּי מְלִכָּא) וּבְגִין דְּמַלְכוּ אֲתִישָׁב עַל אֲתַעְרוּתָא דְּרוּחַ קִדְשָׁא, הָוָה בְּאֲתַעְרוּ דְּנְבוּאָה קִדְם לְכֵן. אֲבָל כּד סָלִיק לְמַלְכוּ, לֹא הָוָה בֵּיה נְבוּאָה, אֲלֵא אֲתַעְרוּ דְּרוּחַ סְכֻלְתָּנוּ, לְמִידֶן קָשׁוּט, אֲתַעַר עָלֵיהּ, דְּהִכִּי אֲתַחֲזִי לְמַלְכָּא. וּבְעוּד דְּהָוָה גּוּ אִינוּן נְבִיאֵי, שְׂרָא עָלֵיהּ נְבוּאָה, לְבַתַּר דְּאֲתַפְּרֶשׁ מְנִייהוּ, לֹא הָוָה בֵּיה נְבוּאָה.

וְאִנָּא, מָאן יְהִיב לִי אֲתַעְרוּתָא דְּרוּחַ קִדְשָׁא, לְמַהוּי בְּגוּ נְבִיאֵי מְהִימְנֵי, תְּלַמִּידֵי דְּרַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, דְּעֲלָאִין וְתַתָּאִין זְעִין מְנִיָּה, כָּל שְׁפָן אֲנָא, לְמַהוּי בִּינֵיכּוּ.

פְּתַח וְאָמַר, וְעֵשִׂית (שְׁמוֹת כה) שְׁלַחַן וְגוּ'. שְׁלַחַן

שְׂבָא וְנִכְנַס בֵּין הַנְּבִיאִים וְהַתְּנַבֵּא בִּינֵיהֶם, לְמָה תְּמַהוּ?

אֲרָא כְּשֶׁהִקְדוּשׁ כְּרוּף הוּא הַתְּרַצָּה בּוּ, לֹא הַתְּרַצָּה בּוּ אֲלֵא לְמַלְכוּת, אֲבָל לֹא לְנְבוּאָה. שְׁהִרִי שְׁנֵי אֵלֵה לֹא נִמְסְרוּ כְּאֶחָד בְּאֲדָם בְּעוֹלָם, פְּרֻט לְמִשָּׁה הַנְּאֻמָּן הָעֲלִיּוֹן שְׂזָכָה לְנְבוּאָה וּמַלְכוּת כְּאֶחָד, וְלֹא נִתַּן לְשׁוּם אָדָם אַחַר שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד.

וְאִם תֹּאמַר, הִרִי שְׂמוּאֵל שְׂזָכָה לְשְׁנֵיהֶם, לְנְבוּאָה וּמַלְכוּת - לֹא כִּף! לְנְבוּאָה זָכָה, שְׁפָתוֹב (שם א) וַיִּדַע כָּל יִשְׂרָאֵל מִדֶּן וְעַד בְּאֵר שֶׁבַע פִּי נְאֻמָּן שְׂמוּאֵל לְנְבִיא. לְנְבִיא וְלֹא לְמַלְךְ. נְבִיא וְדִין הָוָה. שְׂאֵם מְלַךְ הָוָה, לֹא שְׂאֵלוּ יִשְׂרָאֵל מְלַךְ. אֲבָל הוּא לֹא הָוָה אֲלֵא נְבִיא נְאֻמָּן, וְהָוָה דֶּן אֶת דִּינֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁפָתוֹב (שם ז) וְשִׁפְט אֶת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן כְּשֶׁהָוָה שְׂאוּל בְּנְבוּאָה, תְּמַהוּ עָלֵיו.

וְאִם תֹּאמַר, לְמָה שְׂרַתָּה עָלֵיו נְבוּאָה, הוּאִיל וְזָכָה לְמַלְכוּת? - אֲלֵא שְׁנֵיהֶם לֹא זָכָה בְּהֶם כְּאֶחָד, (וּמִשׁוּם שֶׁהַנְּבוּאָה) שֶׁהַמַּלְכוּת נִתַּן לוֹ הִקְדוּשׁ כְּרוּף הוּא וְהוּדָה לוֹ עָלֵיו בְּטָרַם הָוָה מְלַךְ) וּמִשׁוּם שֶׁמַּלְכוּת הַתִּישְׁבָּה עַל הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל רוּחַ הַקִּדְשׁ, הָוָה בְּהַתְּעוֹרְרוֹת הַנְּבוּאָה קִדְם לְכֵן. אֲבָל כְּשֶׁעָלָה לְמַלְכוּת, לֹא הָיְתָה בּוּ נְבוּאָה, אֲלֵא הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל רוּחַ הַשְּׂכָל לְדוֹן אֲמַת הַתְּעוֹרְרָה עָלֵיו, שְׁכִף רֵאוּי לְמַלְךְ. וּבְעוּד שְׁהָיָה בְּתוֹף אוֹתָם נְבִיאִים שְׂרַתָּה עָלֵיו נְבוּאָה, וְלֹא אַחַר שֶׁנִּפְרַד מֵהֶם לֹא הָיְתָה בּוּ נְבוּאָה.

וְאִנִּי, מִי נִתַּן לִי הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל רוּחַ הַקִּדְשׁ לְהִיּוֹת בְּתוֹף נְבִיאִים נְאֻמָּנִים, תְּלַמִּידֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, שְׁעֲלִיּוֹנִים וְתַתְּחוּנִים חֲרָדִים מִפְּנֵיו, כָּל שְׂכָן אִנִּי לְהִיּוֹת בִּינֵיכֶם.

פְּתַח וְאָמַר, וְעֵשִׂית שְׁלַחַן וְגוּ'.